

BIHARI KAKASTARÉJ

A bihari kakastaréj (*Pedicularis limnogenae*) Erdély növényvilágának egyik legféltettebb ritkasága. Elterjedése a Balkán-félsziget északi részére és az Erdélyi-középhegységvidékre korlátozódik. Leggyakoribb a Gyalui-havasokban és a Pádis-fennsíkon.

Lápok szegélyzónájában és források környékén találkozhatunk vele a fenyves- és az alhavi régiókban. Élőhelyére utal a faj görög eredetű tudományos neve is (*limnogenae*), ami azt jelenti, hogy a „tó szülőtte”.

A hasonló kakastaréjfajoktól könnyen elkülöníthetjük felálló, tömött füzérvirágzata alapján, melyben az egyes virágok felső ajka kétszer olyan hosszú, mint az alsó. Más havasi kakastaréjfajoknál korábban, gyakran már május közepén virágzik. Fényképünk a Pádis-menedékház közelében készült.

SZÖVEG ÉS FÉNYKÉP: JAKAB GUSZTÁV

AZ ÉV ÁSVÁNYA, 2016: A GRÁNÁT

Vajon mi jut először az eszünkbe a gránát szó hallatán? Talán egy fenyegető robbanóeszköz; vagy egy mélyvörös, apró, átlátszó szemcsékből álló gyümölcs, a gránátalma? A geológusnak, aki a Föld mélyének titkait kutatja, egyértelműen egy ásvány. Pontosabban: egy ásványcsoport, egy rokonság, ahol minden egyes rokonnak (ásványfajnak) külön neve is van. Hogy néznek ki? Hogyan képződnek, és miről mesélnek a geológusnak? Hol és mire használják a hétköznapiak során? Mit olvashat ki belőlük a régész?

ALMANDIN GRÁNÁT SOK MAGYARORSZÁGI FOLYÓ, PATAK MEDRÉBEN GYŰJTHETŐ

Nagy keménységüknek és ellenálló képességüknek köszönhetően ugyanis torlatokat alkotnak ott ahol a víz sodrása lelassul, és lerakni kényszerül a feldúsult, nehéz szemcséket. A fenti ábrán egy 5 mm-es almandin látható Márianosztráról, a Korompa-patak medréből (Körmendy Regina gyűjteménye)